

БӨЛІМ: БАСТАУЫШ СЫНЫП

Бастауыш сынып сабақтарында цифрлық құралдарды қолдану

ЖАРИЯЛАНДЫ
11.12.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/172391/

Бакбергенова Айдана Болатханқызы

Жамбыл ауданы Гродеково орта мектебі

Әлеуметтік педагог

Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар білім беру жүйесін дамытуда маңызды рөл атқарып отыр. Цифрлық құралдарды бастауыш сынып сабақтарында қолдану оқушылардың оқу белсенділігін арттырып, білім беру сапасын жақсартуға үлкен ықпал етеді. Әсіресе, оқушылардың визуалды және кинестетикалық қабылдау мүмкіндіктерін дамытуда, оларды мотивациялауда цифрлық құралдардың орны ерекше. Бұл мақалада цифрлық құралдарды бастауыш сынып сабақтарында қолданудың ерекшеліктері, әдістері және оның артықшылықтары қарастырылады.

1. Цифрлық құралдарды қолданудың маңызы мен заманауилығы

Цифрлық құралдар бастауыш сынып мұғалімдеріне дәстүрлі оқыту әдістерін жаңартуға мүмкіндік береді. Олар тек білім беру үдерісін жеңілдетіп қана қоймай, оны интерактивті және қызықты ете түседі.

- Мұғалімдер үшін артықшылықтар:** Оқыту материалдарын ыңғайлы құрылымдап, әртүрлі форматта ұсыну мүмкіндігі. Мысалы, бейне, анимация, графиканы қолдану арқылы сабақ түсіндірудің тиімділігі артады.
- Оқушылар үшін пайдасы:** Цифрлық құралдар балалардың оқуға қызығушылығын арттырады, олардың зейінін шоғырландырып,

өзін-өзі бақылау дағдыларын қалыптастырады.

Жаңа буын оқушылар сандық технологияларды белсенді қолданатындықтан, олар цифрлық құралдар арқылы ақпаратты жылдам қабылдайды. Сондықтан, оқу процесіне цифрлық ресурстарды интеграциялау – заман талабы.

2. Бастауыш сыныптарда қолданылатын негізгі цифрлық құралдар

Бастауыш сынып мұғалімдері әртүрлі цифрлық құралдарды пайдалануды үйреніп, оларды сабақ мазмұнына сәйкестендіруі қажет. Төменде ең жиі қолданылатын құралдар мен платформалар берілген:

1. Интерактивті тақталар (Interactive Whiteboard):

Сабақ барысында интерактивті тақтаны пайдалану оқушылардың белсенділігін арттырады. Мұғалімдер экранда сурет салып, схемаларды көрсетіп, видеоматериалдарды қолдана алады.

2. Білім беру қосымшалары:

- **Kahoot!:** Тесттер мен викториналарды ойын түрінде өткізуге арналған қосымша. Мысалы, оқушыларға математика немесе қазақ тілі бойынша сұрақтар қойылып, нәтижесі жылдам анықталады.
- **Bilimland.kz:** Қазақстанның білім беру жүйесіне бейімделген ресурс, онда интерактивті сабақтар, тапсырмалар және видеолар бар.

3. Онлайн оқыту платформалары:

- **ClassDojo:** Сыныптағы тәртіп пен оқу процесін қадағалауға арналған платформа. Оқушылардың оқу үлгерімі, тәртібі туралы ақпаратты мұғалім ата-аналармен бөлісе алады.
- **Zoom:** Қашықтықтан оқыту кезінде видеоконференция өткізуге арналған құрал.

4. Сандық білім беру құралдары:

- **Смарт-планшеттер:** Оқушыларға тапсырмаларды

жекелей орындауға мүмкіндік береді.

- **Электронды оқулықтар:** Балалардың кітапқа деген қызығушылығын арттырады, себебі оларда анимациялар мен интерактивті элементтер бар.

3. Сабақта цифрлық құралдарды қолдану әдістемесі

Цифрлық құралдарды пайдалану әдістемесі сабақтың мақсаты мен мазмұнына тікелей байланысты. Әрбір кезеңге сәйкес келесі әдістерді қолдануға болады:

1. Сабаққа кіріспе кезеңі:

Мұғалім **бейнематериалдар** немесе интерактивті тақта арқылы тақырыпты түсіндіру үшін қызықты видеороликтер көрсетеді. Бұл оқушылардың сабаққа назарын аударып, тақырыпқа қызығушылықтарын оятады.

2. Негізгі кезең:

Оқушылар **электронды тапсырмаларды** орындайды. Мысалы, қазақ тілі сабағында оқушыларға интерактивті тақтада сөздерді дұрыс құрастыру немесе математика сабағында цифрларды дұрыс орналастыру ұсынылады.

3. Қорытынды кезең:

Мұғалім **Kahoot!** платформасында викторина ұйымдастырып, оқушылардың сабақ барысында алған білімдерін тексереді.

4. Топтық жұмыс:

Цифрлық құралдар арқылы оқушылар топтарда жұмыс істеп, мәселелерді бірге шешеді. Бұл олардың коммуникативтік дағдыларын дамытуға көмектеседі.

4. Цифрлық құралдарды қолдануда кездесетін қиындықтар

Бастауыш сынып мұғалімдері цифрлық технологияларды қолдану барысында келесі қиындықтарға тап болуы мүмкін:

- Материалдық база:** Кейбір мектептерде заманауи жабдықтардың, мысалы, интерактивті тақталардың немесе

интернетке қол жеткізудің болмауы.

2. **Мұғалімдердің дайындық деңгейі:** Цифрлық құралдарды тиімді пайдалану үшін мұғалімдерге арнайы тренингтер қажет.
3. **Оқушылардың назарын басқару:** Цифрлық құрылғылар балалардың назарын сабақтан басқа бағыттарға аударуы мүмкін.

Бұл қиындықтарды шешу үшін мемлекет тарапынан білім беру саласына цифрлық технологияларды енгізу жұмыстары күшейтілуі қажет.

5. Цифрлық құралдарды қолданудың нәтижелері мен артықшылықтары

Цифрлық құралдарды бастауыш сынып сабақтарында тиімді қолдану келесідей нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік береді:

- **Оқушылардың оқу жетістіктері артады:** Визуалды және интерактивті құралдар арқылы балалар жаңа материалды оңай әрі жылдам меңгереді.
- **Мұғалімнің жұмысын жеңілдетеді:** Мұғалімдер тапсырмаларды автоматтандырып, уақытты үнемдейді.
- **Оқушылардың шығармашылығы дамиды:** Бейнелеу өнері немесе музыка сабақтарында арнайы қосымшалар оқушылардың қиялын кеңейтуге мүмкіндік береді.

Қорытынды

Цифрлық құралдар бастауыш сынып мұғалімдері үшін қуатты көмекші құрал бола алады. Олар білім беру процесін жандандырып, оқушылардың білімге деген қызығушылығын арттыруда маңызды рөл атқарады. Алайда, бұл құралдарды сабақтың мазмұнына сай дұрыс қолдану қажет. Сондай-ақ, мұғалімдердің цифрлық технологияларды меңгеруі – табысты оқыту процесінің маңызды факторы.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. *Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі. «Білім беру жүйесінде цифрлық технологияларды қолдану бойынша әдістемелік нұсқаулар». – Нұр-Сұлтан, 2022.*

2. Назарбаев Н.Ә. «Қазақстан-2050» стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты. – Астана, 2013.
3. Тұрғынбаева Б.А. «Инновациялық технологиялар және білім беру үдерісі». – Алматы, 2021.
4. Bilimland.kz платформасының ресми нұсқаулықтары.
5. Kahoot! қолдану бойынша мұғалімдерге арналған әдістемелік материалдар.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.